

โครงการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

ชุมชนบ้านวังยาว หมู่ที่ 3 ตำบลคลองหินปูน อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมหาวิทยาลัยที่พระราชอาประสงค์ให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ที่ระบุให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสริมพลังปัญญาของแผ่นดิน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกคุณภาพมาตรฐานมหาวิทยาลัยราชภัฏสู่คุณภาพเป็นเลิศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสู่นักปฏิบัติอย่างมืออาชีพ การยกคุณภาพมาตรฐานชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน พร้อมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนางานพันธกิจสัมพันธ์ และถ่ายทอด เผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีกลยุทธ์ในการสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติจากภายในและภายนอกเพื่อร่วมกันศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นและเสริมพลังให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น

ความเปลี่ยนแปลงของสังคมทำให้ชุมชนหันไปทำการเกษตรและผันตัวเองเป็นแรงงานเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ แต่การทอผ้าเป็นภูมิปัญญาที่สำคัญ ซึ่งเป็นทุนชุมชนดั้งเดิมที่สืบทอดกับมาอย่างยาวนาน การทอผ้า คือวิถี คือชีวิต คือจิตใจของชาวบ้านชุมชนบ้านวังยาว ที่กำลังจะจางหายไป ทั้งที่มันคือทุนชุมชนที่เข้มแข็ง

ผู้รับผิดชอบโครงการ อาจารย์ยุวัฒน์ อนันต์พิฒิเมธ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สระแก้ว

หากการทอผ้าคือวิถีชีวิต การสร้างความร่วมมือและความเข้าใจคือหัวใจสำคัญ

เข้าใจ
เข้าถึง
พัฒนา

เป้าหมายร่วมกันคือ ชุมชนบ้านวังยาว สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับการส่งเสริม รักษา และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองให้มีคุณค่าและมูลค่า

โครงการ อบรมเชิงปฏิบัติการการออกแบบแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองเพิ่มทักษะสำหรับกลุ่มผ้าทอบ้านวังยาว

ตม่น้ำจากเปลือกไม้เพื่อย้อมสีผ้าธรรมชาติ

นำด้ายจากฝ้ายมัดหมี่มาตากแห้ง

ปั่นด้าย แยกเส้น และขึ้นลาย

นำมาขึ้นที่ทอผ้า
ตามแบบลายที่ได้
สร้างสรรค์ไว้

5

ความสำเร็จของชุมชน

ลายผ้าจากอัตลักษณ์ชุมชน

การแปรรูปจากผ้าย้อมสีธรรมชาติ

LoGo ที่ต่อยอดจากโครงการในอนาคต

ต้นแบบนำมาใส่ผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนมี

6

โครงการการพัฒนากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองใน 20 ครั้วเรือน บ้านวังยาวหมู่ที่ 3 ครั้งนี้ เป็นกลุ่มนั้ร่่อง มีเป้าหมายสำคัญคือการเพิ่มรายได้ ครั้วเรือนละ 2,000 บาท/ปี ซึ่งก็สามารถทำให้ครั้วเรือนจากกลุ่มเป้าหมายนำร่องดังกล่าว มีรายได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยเหตุของการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจทำให้เกิดการช่วยเหลือและแบ่งปันรายได้ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง อย่างไรก็ตาม แนวทางในการต่อยอดจากโครงการในอนาคตนั้น คือการใช้ทรัพยากรหลักที่ชุมชนมีมาพัฒนาหรือเพิ่มมูลค่าเช่น ออกแบบแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้ร่วมสมัยสากล การพัฒนาตราสัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ซึ่งทางทีมงานได้พัฒนาไว้ในเบื้องต้นแล้วดังภาพ ที่สำคัญจะต้องพัฒนาด้านการตลาด (Marketing) เพราะชุมชนยังพึ่งพาภาครัฐเป็นหลัก และยังขาดทักษะและศักยภาพด้านนี้เป็นอย่างมาก แนวทางดังกล่าวข้างต้น เป็นการเห็นความสำคัญของการทุนชุมชนทำให้คุณค่าของภูมิปัญญาของชุมชนมีชีวิตอีกครั้งอย่างแน่นอน